

NASZ *Region*

Nr 10 (81) / 2013

Świętokrzyski Informator Samorządowy ISSN 1897-4546

gazeta bezpłatna

fol. Andrzej Smoliński

Krok w kierunku
e-Urzędu

Polska Wschodnia
w nowej perspektywie

Świętokrzyska turystyka
nadal bardzo mocna

Zwienczenie obchodów
rocznicy powstańczego zrywu

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

... dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

Polska Wschodnia w nowej perspektywie

Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, również poprzez współpracę z uczelniami, rozwój połączeń transportowych miast wojewódzkich i inwestycje w infrastrukturę kolejową – to trzy główne cele Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w latach 2014-2020, które 10 października przedstawiła w Kielcach minister rozwoju regionalnego Elżbieta Bieńkowska podczas ostatniej konferencji konsultacyjnej nowego Programu. W spotkaniu w Kieleckim Parku Technologicznym uczestniczyli także wiceminister rozwoju regionalnego Iwona Wendel, marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas i członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego - Kazimierz Kotowski i Piotr Żołądek.

Program Operacyjny Polska Wschodnia jest dodatkowym instrumentem wsparcia finansowego 5 województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko – mazurskiego. Wzmacnia on działania prowadzone w ramach regionalnych i krajowych programów operacyjnych. Program jest realizowany w naszym regionie podczas obecnie trwającej perspektywy finansowej wsparcia z Unii Europejskiej i będzie kontynuowany w nowej.

- Zdecydowaliśmy się kontynuować ten program, ale będzie on jeszcze bardziej skoncentrowany i przede wszystkim będzie dotyczył rozwoju przedsiębiorczości i przedsiębiorstw, rozwoju połączeń między miastami – stolicami województw oraz poprawy dostępności komunikacyjnej, przede wszystkim poprzez kolej. Cały Program to ponad 2 mld Euro. Chcemy aby więcej otrzymywali ci, którzy chcą założyć własną działalność gospodarczą – mówiła podczas konferencji minister Bieńkowska.

- Program ten będzie komplementarny z innymi programami operacyjnymi. Jak dotychczas współpraca przy konsultacjach przebiega bardzo dobrze. Mamy postulaty wychodzące od samorządów, np. dotyczący obniżenia granicy wieku przy tzw. start-upach. Chcemy dzięki tym konsultacjom jak najlepiej przygotować Program dla potrzeb rozwoju makroregionu Polski Wschod-

Iwona Wendel, Elżbieta Bieńkowska i Adam Jarubas

niej – mówiła wiceminister **Iwona Wendel**.

Marszałek województwa świętokrzyskiego, **Adam Jarubas** podkreślał wzrost środków przeznaczonych na rozwój Polski Wschodniej. – Cieszy to, że ta kwota będzie wyższa niż 2 mld euro, gdyż wcześniej mówiło się o około 1,7 mld euro. Widać, że intencją rządu jest dostrzeganie wynikającego z uwarunkowań historycznych zacofania rozwojowego

ściany wschodniej. Każde pieniądze przeznaczane na rozwój makroregionu Polski Wschodniej są bardzo ważne, a przykładem jest ta instytucja, Kielecki Park Technologiczny, który działa znakomicie. Dziękuję pani minister, że zechciała przyjechać do Kielc na zakończeniu konsultacji – powiedział marszałek Jarubas.

Na spotkaniu z przedsiębiorcami, władzami miast, powiatów i gmin naszego wo-

jewództwa dyskutowano na temat kwestii związanych ze zwiększeniem współpracy pomiędzy uczelniami i przedsiębiorcami, która jak zauważał marszałek Jarubas dotychczas nie była wzorowa oraz poprawę sieci komunikacyjnej pomiędzy miastami. Pytano również, kiedy pierwsze środki z Programu Polski Wschodniej 2014-2020 będą do dyspozycji beneficjentów.

Mateusz Cieśllicki

Świętokrzyskie drugie w kraju!

Województwo Świętokrzyskie zajęło II miejsce w kraju w Rankingu Inwestycyjnym Województw. W ten sposób region aż o pięć oczek poprawił swoją pozycję z poprzedniego zestawienia. Ranking po raz kolejny przygotowało Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” oraz zespół profesora Pawła Świaniewicza z Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas uroczystej Gali Samorządowych Inwestorów w Warszawie marszałek Adam Jarubas odebrał statuetkę Kazimierza Wielkiego.

Samorządowe Forum Kapitału i Finansów to jedna z najważniejszych imprez światła samorządowego. W tym roku odbywało się ono po raz jedenasty. Spotkania, konferencje i seminaria w ramach XI Samorządowe Forum Kapitału i Finansów obejmowały zagadnienia dotyczące finansów publicznych w administracji lokalnej oraz inwestycji na szczeblu samorządowym, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystywania środków unijnych. Jak co roku, podczas Forum ogłoszone zostały też wyniki Rankingu Inwestycyjnego WSPÓLNOTY.

Województwo Świętokrzyskie, ze wskaźnikiem 178,05 zł wydatków inwestycyjnych „na głowę” mieszkańca, zajęło II miejsce wśród 16 polskich województw, tym samym znacznie poprawiając swoją pozycję z poprzednich lat (ostatnio VII miejsce). Wyniki rankingu potwierdzają, że od lat, mimo kryzysu gospodarczego, znaczna część naszych wydatków budżetowych, około 60 procent, to wydatki majątkowe, czyli te przeznaczane jest na inwestycje – podkreśla marszałek **Adam Jarubas**. – Szczególnie duży zakres prac inwestycyjnych widoczny jest na drogach wojewódzkich. Nie powiedzieliśmy jeszcze ostatniego słowa. Duże przedsięwzięcia drogowo-mostowe wciąż są realizowane, licząc więc na dobrą pozycję regionu również w kolejnych rankingach.

Na pierwszym miejscu w rankingu znalazło się województwo zachodniopomorskie (wydatki 194,28 zł na mieszkańca), a trzecie miejsce zaję-

Podczas Gali Samorządowych Inwestorów w Warszawie marszałek Adam Jarubas odebrał statuetkę Kazimierza Wielkiego

ło województwo Dolnośląskie (148,82 zł). Ranking zamyka Mazowsze, z wydatkami 61,15 zł na mieszkańca regionu.

Autorzy rankingu inwestycji w infrastrukturę techniczną koncentrowali się na trzech działach: transport (remonty i budowa dróg administrowanych przez samorządy, ale także tabor związany z lokalnym transportem zbiorowym), gospodarka komunalna (sieci wodociągowe i kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci, oświetlenie ulic itp.) oraz gospodarka mieszkaniowa.

Jednocześnie Województwo Świętokrzyskie zdobyło piąte miejsce w kategorii województw w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” podsumowującym wydatki samorządowe ze środków unijnych w latach 2009 – 2012.

Statuetki Kazimierza Wielkiego oraz dyplomy dla liderów inwestycji samorządowych zostały wręczone podczas Gali Inwestorów Samorządowych, która towarzyszyła XI Samorządowemu Forum Kapitału i Finansów w Warszawie.

(sin)

KALEJDOSKOP

W dniach 7-10 października delegacja województwa świętokrzyskiego uczestniczyła w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast OPEN DAYS 2013. Jedenasta edycja tego wydarzenia odbywała pod hasłem: „Europejskie regiony i miasta startują do 2020 roku!”. Wiele z wydarzeń, m.in. debata z cyklu „Kawa z ekspertem” czy spotkania z władzami Euroregionu Dniestr na Ukrainie oraz przedstawicielami Ambasady RP w Królestwie Belgii i Polskiej Organizacji Turystycznej odbywało się w siedzibie Biura Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego w Domu Polski Wschodniej w Brukseli

Do rangi kliniki podniesione zostało osiem oddziałów Świętokrzyskiego Centrum Onkologii. 9 października władze szpitala i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach podpisały umowę w tej sprawie. W spotkaniu uczestniczył wicemarszałek Grzegorz Świercz.

11 października w Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Podzamczu Chęcińskim odbyły się wojewódzkie obchody Światowego Dnia Turystyki. Za działania służące rozwojowi turystyki statuetkami „Wędrowca Świętokrzyskiego” uhonorowano: Hotel Słoneczny Źródło Medical SPA & Wellness, Park Rozrywki i Miniatur Sabat Krajno, gmina Solec-Zdrój oraz przewodnik PTTK Kazimierz Micorek. „SUPERwędrowca” otrzymał Kłasztór Misjonarzy Oblatów na Świętym Krzyżu.

Zakończyła się tegoroczna edycja organizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego akcji edukacyjnej „Cztery pory roku na wsi”. Akcja poprzez zabawę miała zobrazować dzieciom miejskim, skąd biorą się podstawowe produkty żywnościowe na ich stołach. Miała pokazać, jak wygląda droga od ziarna w polu do chleba w sklepie, od krowy na łące do sera w hipermarkecie, od owocu z drzewa do soku, od sadzonki w ziemi do surówki na talerzu. Akcja miała też na celu ukazanie pracy rolników w różnych porach roku. Program „Cztery pory roku na wsi” składał się z czterech wizyt studyjnych na terenie województwa świętokrzyskiego w blokach tematycznych: Owoce, Zboża, Warzywa, Mleko.

Krok w kierunku e-Urzędu

Marszałek Adam Jarubas, wicemarszałek Grzegorz Świercz oraz członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek podpisali umowy z wykonawcami zadań w ramach projektów „e-świętokrzyskie - Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST” oraz „e-świętokrzyskie - Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego”. Wdrażane one będą z gminami i powiatami regionu świętokrzyskiego. Do końca 2014 r. jednostki samorządu terytorialnego zostaną wyposażone w sprzęt i specjalistyczne oprogramowanie, dzięki czemu interesant będzie mógł m.in. śledzić postęp załatwiania sprawy czy składanej przez niego aplikacji. Natomiast SIP zapewni powszechny dostęp do aktualnych danych charakteryzujących nasz region, takich jak ochrona środowiska, nieruchomości czy zarządzanie drogami, które zyskają przestrzenną lokalizację dzięki przedstawieniu ich na mapie województwa.

- Podpisanie umów, które skutkują przejściem do fazy wykonawczej, jakże ważnych dla rozwoju naszego regionu projektów, to w pewnym sensie symboliczny awans naszej świętokrzyskiej drużyny do ekstraklasy, jeśli chodzi o informatyzację działalności organów samorządowych - podkreślał marszałek **Adam Jarubas** otwierając konferencję poświęconą realizacji projektów e- świętokrzyskie. - Wskaźnik wykorzystania w regionie świętokrzyskim Internetu w gospodarstwach domowych jest jednym z najniższych w kraju, wynosi bowiem 52 proc., przy średniej ogólnopolskiej - 62 proc. Stąd konieczność realizacji projektów, które z pewnością poprawią te statystyki. Co ważne, będą wdrażane w szerokim, samorządowym partnerstwie, dzięki czemu starostwa powiatowe oraz urzędy miast i gmin będą posiadały jednolite oprogramowanie, które ułatwi wymianę informacji czy przepływ dokumentów. A przecież nowoczesna, z informatyzowaną administracją to ułatwienie pracy urzędników oraz korzyści dla interesantów - dodał marszałek.

Zdaniem wicemarszałka Grzegorza Świercza projekt „e-świętokrzyskie - Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST” uzupełnia realizacja budowy sieci szerokopasmowej. - W ramach inwestycji powstanie ponad 1400 kilometrów sieci światłowodowej, dzięki której z szerokopasmowego Internetu nowej generacji będzie mogło korzystać 90 % mieszkańców województwa i 100 % firm. Dzięki temu mieszkańcy

niemal całego regionu zyskają możliwość korzystania z dobrodziejstw elektronicznej administracji - mówił wicemarszałek **Grzegorz Świercz**.

Z kolei **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa podkreślał zalety budowy Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego, który jego zdaniem będzie milowym krokiem w przestrzeni naszego regionu. Rezultatem wdrożenia systemu będzie udostępnienie i upowszechnienie wiarygodnej informacji przestrzennej o województwie. Wpłynie to na usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej regionu m.in. poprzez skrócenie czasu przygotowania decyzji, postanowień dla procedur administracyjnych oraz na wzrost konkurencyjności województwa i jego rozwój gospodarczy.

- Z efektów realizowanych projektów skorzystają zarówno samorządy, jak i obywatele. Szeroko rozumiana informatyzacja to długo wyczekiwany przez nas, samorządowców temat, pozwoli bowiem na większą dostępność do różnego rodzaju danych - mówił **Krzysz-**

tof Gajewski, wójt gminy Waśniów, jeden z beneficjentów projektów e- świętokrzyskie.

Projekty uzyskały dofinansowanie z Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013.

M.N.

E-administracja. Korzystamy?

Odpis z ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego, przyznanie dodatku mieszkaniowego, wnioski o stypendium szkolne, wydanie wtórnika tablic rejestracyjnych i prawa jazdy, nadanie numeru porządkowego nieruchomości – wszystko to, dzięki informatyzacji usług publicznych, możemy załatwić przez Internet. Ale ilu z nas w praktyce załatwia sprawy w urzędzie właśnie taką drogą?

W teorii jest to bardzo proste: logujemy się na elektronicznej platformie usług administracji publicznej, wybieramy usługę, którą chcemy zrealizować, wypełniamy wniosek, podpisujemy go tzw. Profilem Zaufanym ePUAP, który działa jak odręczny podpis i wysyłamy wniosek do właściwego urzędu. W praktyce, jak pokazują statystyki, zamiast korzystać z dobrodziejstw Internetu, nadal w ogromnej większości wolimy sprawy załatwiać „przy okienku” w urzędzie z dokumentem w ręku.

- Jesteśmy przywiązani do „papierków”. Ufamy im bardziej, niż ich elektronicznym odpisom – mówi **Arkadiusz Bąk**, dyrektor Biura Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach – nasze przyzwyczajenia to jedno, drugie to rozwiązania przyjęte dla e-usług, które dostępne są z dwóch poziomów: ePUAP i e-urzędów umieszczonych na stronach poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. To, co przeszkadza, to brak synchronizacji tych wszystkich systemów i brak jed-

Klienci Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach z e-usług skorzystać mogą za pośrednictwem portalu Wrota Świętokrzyskie.

nolitych wzorów dokumentów, ale też często skomplikowany język czy mało przyjazny dla użytkowników, nieintuicyjny interfejs. Niektórych odstrasza pewnie już sam komunikat o konieczności wyrobienia Profilu Zaufanego. Na ePUAP założonych jest ich ponad 165 tysięcy. W naszym województwie dane do profilu

potwierdzić można w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, Urzędzie Skarbowym i placówkach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

- Z roku na rok potwierdzeń jest coraz więcej. W 2011 roku było ich 98, w 2012 – 151, w tym roku już 186 – informuje **Joanna Górecka** z Wydziału Organizacji i Kadr Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Konieczność ujednolicenia systemów informatycznych i formularzy dostrzega rząd, prace nad tym trwają w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji.

- Orientujemy się nie na informatykę, nie na serwery, nie na komputery, nie na technikę, tylko orientujemy się na użytkownika. To musi być jak najbardziej dla niego przyjazne i zrozumiałe – mówił w połowie września minister **Michał Boni**, prezentując w Sejmie nowelizację ustawy o informatyzacji usług publicznych.

Klienci Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach z e-usług skorzystać mogą za pośrednictwem portalu Wrota Świętokrzyskie.

- Miesięcznie, drogą elektroniczną, wpływa do nas około 20, 30 spraw. Rocznie jest ich kilka-set. Choć z roku na rok ta licz-

ba jest coraz większa, to nadal jest to niewielki procent spraw w ogóle załatwianych w urzędzie – mówi **Paweł Lubieniecki** z Biura Społeczeństwa Informacyjnego UMWS – Musimy przy tym pamiętać, że w Urzędzie Marszałkowskim nie ma zbyt wielu usług skierowanych do klienta indywidualnego. Nastawieni jesteśmy na współpracę z samorządami, jednostkami publicznymi i przedsiębiorcami. Dlatego większość spraw to komunikacja między urzędami, klienci indywidualni zgłaszają głównie prośby o udzielenie informacji publicznej.

Jakie sprawy w Urzędzie Marszałkowskim załatwiamy przez Internet? Są trzy możliwości: najwięcej usług oferuje Departament Nieruchomości, Geodezji i Planowania Przestrzennego, a dotyczą one zamówienia, między innymi, kopii map topograficznych, map cyfrowych i drukowanych. Klienci mają też możliwość złożenia wniosku, zapytania i skargi do urzędu, a przedsiębiorcy wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnej opłaty.

- To dla nich bardzo wygodna i bezkosztowa droga – podkreśla **Paweł Lubieniecki** – a mimo to nadal rzadko wykorzystywana. Na około 3000 przedsiębiorców w województwie, którzy mają obowiązek składać te wykazy, przez Internet robi to zaledwie około 200. Najczęściej to przedsiębiorcy, którzy są obsługiwani przez różnego rodzaju biura rachunkowe, które prowadzą za nich ten zakres. A przecież w przypadku dużych firm wydruk tego formularza to nawet 300 stron!

Wkrótce klienci Urzędu Marszałkowskiego będą mieli dostęp do kolejnych, blisko 100 e-usług, bowiem w Centralnym Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych trwa proces rejestracji blisko 100 formularzy, które sukcesywnie będą udostępniane.

Anna Rdzanek-Kapsa

E-urząd krok po kroku

Załóżmy, że chcemy zamówić wydruk map glebowo-rolniczych. Jak to zrobić?

1. Wchodzimy na stronę Portalu Wrota Świętokrzyskie: <http://www.wrota-swietokrzyskie.pl/> i dalej na Portal E-urząd,
2. Z kategorii usług na Portalu E-urząd wybieramy „Zamówienie usługi wydruku map glebowo-rolniczych”,
3. Przechodzimy do formularza elektronicznego dedykowanego dla usługi „Zamówienie usługi wydruku map glebowo-rolniczych” z poziomu Karty Usługi,
4. Wypełniamy i zapisujemy formularz – „Zapisz do ePUAP”,
5. Wysyłamy wypełniony formularz z poziomu E-urzędu na nasze konto w ePUAP,
6. Przechodzimy do Platformy ePUAP i logujemy się do naszego konta,
7. Wchodzimy w „Dokumenty Robocze”, gdzie został przesłany nasz wniosek,
8. Wybieramy podpis (certyfikat kwalifikowany lub profil zaufany) – w naszym przypadku niech to będzie profil zaufany,
9. Wprowadzamy kod profilu zaufanego,
10. Potwierdzamy poprawności podpisu,
11. Wysyłamy wniosek „Zamówienie usługi wydruku map glebowo-rolniczych” na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą urzędu (UMWS).

Świętokrzyskie rozwija się dzięki RPO

Ciąg dalszy naszej podróży przez Świętokrzyskie, której głównym motywem są inwestycje zrealizowane z udziałem środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Bodzechów wyremontował szkoły

Gmina Bodzechów wykorzystała unijne dofinansowanie na rozbudowę i modernizację sieci szkół, między innymi w Szewnej, Bodzechowie i Sarnówku Dużym. Wymieniono tam stropy, posadzki, stolarkę i wewnętrzne instalacje. Powierzchnia zmodernizowanych i wyremontowanych budynków to 6550,20 m². Korzysta z nich blisko 1000 osób. W ramach projektu wykonano prace w 14 salach lekcyjnych, pracowni komputerowej i hali sportowej z zapleczem. Powstały dwa nowe przedszkola dla 125 dzieci, biblioteka z czytelnią i dwie stołówki z zapleczami kuchennymi. W wyniku realizacji projektów powstały też nowe miejsca pracy.

Tytuł projektu: *Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Gminy Bodzechów*

Wartość całkowita projektu: **9 791 663,97 zł**

Kwota dofinansowania: **5 874 998,38 zł**

Bulwar Piłsudskiego w Sandomierzu

Bulwar nad Wisłą Józefa Piłsudskiego jest nową wizytówką Sandomierza. Gruntownie odnowiony, służy spacerowiczom i miłośnikom sportów wodnych. Na terenie Bulwaru znajdują się m.in. nowoczesna przystań dla sprzętu pływającego, którą tworzą zacumowane do brzegu - modułowe pomosty pływające, Budynek Sportów Wodnych z tarasem, który pełni rolę rekreacyjną i informacyjną, bowiem mieści się tam lokalny punkt informacji turystycznej, doskonale wyposażony plac zabaw dla dzieci i plenerowa scena. Wzdłuż brzegu Wisły powstała promenada stanowiska postojowe sandomierskiej żeglugi pasażerskiej i parkingi. Ze zrewitalizowanych obiektów korzysta rocznie blisko 43 tysiące osób.

Tytuł projektu: *Rewitalizacja Starego Miasta w Sandomierzu - Bulwar Piłsudskiego*

Całkowita wartość projektu – **16 860 023.10 zł**

Kwota dofinansowania – **13 365 132.10 zł**

W Jędrzejowie zainwestowali w kulturę

Odkąd blisko trzy lata temu przeszło gruntowną modernizację, Centrum Kultury w Jędrzejowie tętni życiem i śmiało można powiedzieć, że jest wizytówką miasta. Przyciąga nowoczesną salą koncertową z zapleczem i kawiarnią, salami ćwiczeń, amfiteatrem na 400 miejsc z zadaszeniem, reaktywowanym kinem, nowymi garderobami, szatniami i parkingiem na blisko 100 miejsc. Na piętrze Centrum powstało kilka sal z dźwiękochłonnymi ścianami, w których odbywają się lekcje gry na instrumentach oraz zajęcia teatralne. Z przebogatej oferty Centrum z powodzeniem mogą korzystać osoby niepełnosprawne, w budynku bowiem zamontowana została pochylnia, podnośnik windowy i specjalne sanitariaty. Przeszedł on też gruntowną termomodernizację. Organizowane są tam imprezy kulturalne, wystawy plastyczne i fotograficzne, koncerty, konkursy i przeglądy. To jedyna tego typu placówka w powiecie jędrzejowskim.

Tytuł projektu: *Modernizacja Domu Kultury w Jędrzejowie do pełnienia funkcji nowoczesnego Centrum Kultury*

Wartość całkowita projektu: **11 223 200.96 zł**

Kwota dofinansowania: **5 989 818.69 zł**

Supernowoczesna oczyszczalnia ścieków

Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Skarbka” służy mieszkańcom gminy Bałtów. Do liczących ponad 27 km długości zbiorczych i tranzytowych rurociągów sieci kanalizacji ciśnieniowej i grawitacyjnej przyłączonych jest 354 gospodarstwa w Rudce Bałtowskiej, Bałtowie, Skarbce, Pętkowicach i Pętkowicach Kolonii. Oczyszczalnia ma przepustowość ok. 200 m³/d. Ilość ścieków odprowadzonych kanalicją sanitarną oraz oczyszczonych w oczyszczalni ścieków to ok. 180 m³/d. Przy projektowaniu oczyszczalni brano pod uwagę ukształtowanie terenu i rodzaj zabudowy na obszarze Gminy Bałtów, a także wymogi „najlepszej dostępnej technologii” (BAT), dzięki czemu proces oczyszczania gwarantuje uzyskanie wymaganych efektów oraz wykazuje wysoką stabilność bez względu na porę roku.

Tytuł projektu: *Budowa oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Gminie Bałtów - I etap*
Wartość całkowita projektu: **14 273 916.18 zł**
Kwota dofinansowania: **6 946 427.80 zł**

Bezpieczny wypoczynek

Zalew Bliżyński został zniszczony przez powódź w 2002 roku. Dziś, po kompletnej renowacji, to wspaniałe miejsce wypoczynku dla całych rodzin. Odbudowany zalew ma powierzchnię 10,34 ha i poj. 182 tys. m³, budowlę piętrzącą, zaporę ziemną, zabezpieczenia. Istniejący most kolejowy przystosowano do ruchu pieszego. Są tam ławki i ozdobne lampy. Po południowej stronie zalewu wybudowano asfaltową, oświetloną drogę z chodnikiem i dużym parkingiem. Zbiornik ma kąpielisko, ogrodzony brodzik dla dzieci, plażę i 150-metrowy pomost. Przy zaporze wykonano przepławkę dla ryb, by mogły wędrować w górę Kamiennej. Dzięki odbudowie urządzeń piętrzących 37 osób zyskało ochronę przed skutkami powodzi. Zapobiegają one również zalaniu powierzchni 100 ha gruntów wzdłuż rzeki Kamiennej.

Tytuł projektu: *Odbudowa i rozbudowa Zalewu Bliżyńskiego na rzece Kamiennej w Bliżynie, gmina Bliżyn wraz z infrastrukturą towarzyszącą*
Całkowita wartość projektu – **7 776 623,97 zł**
Kwota dofinansowania – **4 288 375,91 zł**

Nowe oblicze Krzyżtoporu

Choć Zamek Krzyżtopór w Ujeździe ma pozostać trwałą ruiną, to jest to jednak ruina imponująca, pełna przepychu i architektonicznego rozmachu. Palazzo in fortezza ufundowany w XVII wieku przez wojewodę sandomierskiego Krzysztofa Ossolińskiego jest turystyczną perełką przyciągającą co roku rzesze zwiedzających. Dzięki unijnemu wsparciu jest dla nich bardziej przyjazny. Konserwację i restaurację zamku poprzedziły badania archeologiczne i przeprowadzenie pełnej kwerendy materiałów archiwalnych. Pomieszczenia zamku zostały zaadaptowane na potrzeby obsługi ruchu turystycznego – przeprowadzono prace konserwatorskie przy murach, wymieniono zadaszenie, wykonano zabezpieczenia i oznakowanie na trasach zwiedzania. Odrestaurowano też posadzki dziedzińca, bramę wjazdową i część ogrodów. Wnętrze zamku i jego zewnętrzne fasady zdobi iluminacja. Dzięki temu, że poprawiła się zamkowa infrastruktura, Krzyżtopór można zwiedzać również nocą.

Tytuł projektu: *Zamek Krzyżtopór markowym produktem turystycznym Województwa Świętokrzyskiego*
Wartość całkowita projektu: **11 913 885.08 zł**
Kwota dofinansowania: **7 771 370.49 zł**

Opracowała Anna Rdzanek-Kapsa

VII „Hubertus Świątokrzyski”

Tradycyjna pogoń za lisem, pokaz umiejętności ptaków drapieżnych, doskonała kuchnia myśliwska, kiermasz rękodzieła ludowego, a nawet... pokaz mody. Kilka tysięcy osób wzięło udział w VII „Hubertusie Świątokrzyskim” zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu, Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego PZŁ oraz Muzeum Wsi Kieleckiej, w skansenie w Tokarni. W uroczystości wzięli udział m.in. członkowie Zarządu Województwa Jan Maćkowiak i Piotr Żołądek, radny Sejmiku Grzegorz Gałuszka, wiceminister Obrony Narodowej Beata Oczkiewicz, dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego i parlamentarzyści. Impreza odbywała się pod patronatem marszałka Adama Jarubasa.

Impreza, zgodnie z tradycją, rozpoczęła się Hubertowską Mszą Świętą odprawianą obok Kościoła z Rogowa. Wzięło w niej udział kilkadziesiąt pocztów sztandarowych kół łowieckich województwa świętokrzyskiego. Duszpasterz świętokrzyskich leśników i myśliwych ks. kanonik **Franciszek Berak** w homilii mówił o trzystuletniej tradycji Hubertusa na polskiej wsi, a także znaczeniu łowiectwa dla naszego dziedzictwa kulturowego.

Po Mszy Świętej odbyła się „pogoń za lisem”, którym był najlepszy jeździec ubiegłorocznego „Hubertusa”. Przed pogonią złożoną z osiemnastu jeźdźców, z przytroczoną do lewego ramienia lisia kitą, na wałachu czystej krwi arabskiej o imieniu Mały Książę uciekała **Patrycja Borkowska**. Mimo dużego sprytu amazonki i wysiłków Małego Księcia, po kilkunastu minutach emocjonującej gonitwy kitę „lisa” zdobył Iwan Fabo dosiadający klacz Beza.

Święto świętokrzyskiego łowiectwa stało się okazją nie tylko do zaprezentowania osiągnięć kół łowieckich województwa na niwie ochrony przyrody i kultywowania łowieckiej tradycji, ale także edukacji przyrodniczej najmłodszych uczestników „Hubertusa”.

- Bardzo dziękuję wszystkim myśliwym za to, że ich działalność skupiona jest na ogromnych pokładach edukacji, ochrony, dbałości o nasze środowisko – mówił podczas imprezy **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa. - Nie jest prawdą, że myśliwi tylko polują. To duże uproszczenie i ja przeciwko takim uproszczeniom protestuję. Drodzy koledzy, bardzo wam dziękuję za wszystko co robicie. Robicie

Grzegorz Gałuszka i Piotr Żołądek oceniali estetykę strojów myśliwskich

„Hubertus Świątokrzyski” zgromadził w Tokarni kilka tysięcy osób

to na chwałę i pożytek przyszłych pokoleń.

Piotr Żołądek zwrócił także uwagę na wyjątkowość miejsca w którym od siedmiu lat świętokrzyscy myśliwi organizują swoje święto: - Skansen w Tokarni to wizytówka naszego województwa. Dzięki ogromnym pieniądzą z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego oraz środkom zewnętrznym diametralnie zmienił swoje oblicze, wspaniale prezentuje piękno naszej niepowtarzalnej świętokrzyskiej wsi. Tutaj potrafimy odnaleźć naszą regionalną tożsamość, odczytać ten silny rys kulturowy, który towarzyszy naszemu województwu jak żadne-

mu z pozostałych. Niezmiernie się cieszę, że co roku możemy spotykać się na tym święcie i wspaniale bawić – dodał Piotr Żołądek.

Życzenia myśliwym składał także **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa: - Z okazji tego pięknego święta życzę Państwu powodzenia w codziennej pracy, szczęścia podczas aktywności w leśnych ostępach. Kochajmy las, kochajmy zwierzęta! Życzę dobrej zabawy – powiedział.

VII „Hubertus Świątokrzyski” obfitował w wydarzenia, które absorbowały nie tylko myśliwych, ale również wiele osób nie związanych na co dzień z łowiectwem. Ogromne

emocje budził pokaz sokolniczy przygotowany przez pięciu sokolników z **Gniazda Sokolników PZŁ**, dużym zainteresowaniem cieszyła się ekspozycja broni i utensyliów myśliwskich. O doskonałą oprawę muzyczną imprezy zadbały: Zespół Reprezentacyjny Polskiego Związku Łowieckiego, Gminna Orkiestra Dęta ze Strawczyzna oraz Orkiestra Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Kielcach.

Niewątpliwą atrakcją tego rocznego „Hubertusa” był pokaz kisenia kapusty w wykonaniu **Koła Gospodyń Wiejskich Sukowianki znad Lubrzanek** oraz wypiek podplomyków.

Podczas „Hubertusa” była okazja do degustowania pieczonych dzików przygotowanych przez myśliwych oraz skosztowania potraw regionalnych. W skansenie swoje stoiska mieli wytwórcy skupieni w sieci „Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie”, smakoliki zachwalały Koła Gospodyń Wiejskich, było też bardzo liczne grono rękodzielników i twórców sztuki ludowej.

W tym roku Muzeum Wsi Kieleckiej przygotowało gościom szczególną niespodziankę - w Tokarni odbył się pokaz mody myśliwskiej. Smaczku prezentacji dodawał fakt, że estetykę strojów oraz ich przydatność w warunkach polowych oceniali i komentowali ze sceny „na żywo” członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek i radny Sejmiku Grzegorz Gałuszka. Po raz drugi w historii „Hubertusa Świątokrzyskiego” w skansenie pojawił się kilkumetrowy tzw. pal obfitości. Na jego zwieńczeniu na śmiałków, którzy odważyli się nań wspiąć, oczekiwały atrakcyjne kulinarne nagrody.

Robert Siwiec

Świątokrzyski młyn oczarował Francuzów

Pływający młyn wodny, który w sierpniu odbył rejs z Nowego Korczyna do Włocławka reprezentował Polskę na największym w Europie zlocie tradycji flisackiej i śródlądowej, czyli „Festiwalu Loary”. Impreza odbywała się w Orleanie, we Francji pod koniec września.

Co dwa lata we Francji odbywa się „Festiwal Loary”. Przy brzegu przez kilka dni cumuje ponad 200 tradycyjnych łodzi. Podczas jego trwania odbywają się pokazy, wystawy łodzi oraz występy artystyczne. „Bździał”, replika XIX – wiecznego młyna wodnego, który niegdyś pływał po Nidzie czy Wiśle wzbudził ogromny podziw wśród tysięcy gości Festiwalu. Można było obejrzeć go z bliska, a także zobaczyć jak pływa. Załoga rozdawała materiały promocyjne oraz świętokrzyskie jabłka. List do Mera Orleanu z zaproszeniem na przyszłoroczne Święto Nidy i Wisły w naszym regionie wysłał marszałek Adam Jarubas.

W sierpniu pływający młyn wodny wyruszył w swój dziewiczy rejs rzeką Wisłą z Nowego Korczyna do Włocławka promując województwo świętokrzyskie i przypominając historię polskiej wsi sprzed ponad 100 lat. Podczas rejsu „Bździał” cumował do brzegów Wisły m.in.: w Sandomierzu, Kazimierzu Dolnym, Górze Kalwarii, Warszawie, Płocku. Rejs obsługiwała czteroposobowa załoga złożona z członków Klubu Wodniackiego Kon – Tiki.

Dodatkowe 40 mln zł na drogi wojewódzkie

Przebudowa ulicy Lubelskiej w Sandomierzu, trasy od Ćmielowa przez Ożarów do Bałtówki to między innymi inwestycje, które uda się zrealizować dzięki oszczędnościom powstałym w Regionalnym Programie Operacyjnym. – Mamy 40 mln zł na dofinansowanie sześciu drogowych inwestycji – mówi Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Kazimierz Kotowski podkreśla, że wszystkie prace powinny być zakończone do czerwca 2015 r. i rozliczone do końca 2015 r. Przebudowa ulicy Lubelskiej w Sandomierzu w ciągu drogi wojewódzkiej 777 na odcinku od cmentarza w kierunku Zawichostu to niewielka inwestycja. Już niebawem zaczną się prace przy jej realizacji i zapewne szybko będą zakończone. Z kolei drugi etap przebudowy drogi numer 755 na odcinku od Ćmielowa przez Ożarów do Bałtówki jako połączenie z drogą krajową nr 74 jest już bardziej skomplikowaną inwestycją i z pewnością potrwa kilkanaście miesięcy.

Oprócz tego zaplanowane są następujące inwestycje: rozbudowa drogi wojewódzkiej numer 761 na odcinku od węzła w Jaworzni na trasie S7 do Pie-

koszowa do drogi wojewódzkiej numer 786 Kielce-Włoszczowa, rozbudowa drogi wojewódzkiej numer 973 na odcinku przez miejscowość Dobrowoda w powiecie buskim, rozbudowa drogi wojewódzkiej 752 na odcinku przez Świętą Katarzynę. Oszczędności pozwolą także dofinansować trwającą już budowę obwodnicy Rakowa w ciągu drogi wojewódzkiej numer 764 prowadzącej z Kielc przez Staszów do mostu w Połańcu. – To najpilniejsze i najbardziej uzasadnione zadania – mówi **Kazimierz Kotowski**. – Chcemy bez zbędnej zwłoki przystąpić do realizacji wszystkich prac.

Burmistrz Sandomierza **Jerzy Borowski** nie ukrywa, że samorząd usilnie starał się, by ulica Lubelska została przebudowana. Złożył kompletną do-

– Mamy 40 mln zł na dofinansowanie sześciu drogowych inwestycji – mówi Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

kumentację w Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich. Burmistrz uważa, że prace będą wykonane w ciągu kil-

ku miesięcy – Wreszcie nasze marzenia się ziściły – mówi. – Cieszymy się, bo to wizytówka Sandomierza. Trasa wylotowa w kierunku Lublina.

Z kolei burmistrz Ożarowa **Marcin Majcher** uważa, że decyzja o przebudowie drogi wojewódzkiej jest bardzo dobra. Tym bardziej, że ta trasa jest już bardzo zniszczona i odbiega standardem od innych, które znajdują się w pobliżu i są odremontowane, odnowione.

Dodatkowo ta inwestycja doskonale łączy się z zaplanowaną rewitalizacją leżącego obok osiedla Wzgórze. – Nasze prace chcemy zsynchronizować z budową drogi wojewódzkiej, zwłaszcza na odcinku ulicy Ostrowieckiej – wyjaśnia. – Chodzi o odprowadzanie wód, kanalizację burzową.

(n)

Obradowali radni Sejmiku

Sprawy związane z ochroną środowiska i adaptacją do zmian klimatu zdominowały XXXV sesję Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, która odbyła się 23 września. – Temat ma ogromne, strategiczne znaczenie dla regionu ze względu na niezaprzeczalne walory przyrodnicze, ich duży potencjał, bazę surowcową i zróżnicowane rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne, które tu występują - mówił Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. - Nasze konsekwentne działania proekologiczne przynoszą wymierne efekty, również dzięki nowoczesnym instrumentom finansowym, które w nowej perspektywie mamy okazję właśnie kreować.

Radni Sejmiku zapoznali się ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi, między innymi, gospodarki ściekowej w województwie, odnawialnych źródeł energii i środowiskowych aspektów rolnictwa.

– Jeśli chodzi o rolnictwo, zostało sformułowanych kilka wyraźnych kierunków rozwoju - mówi **Sławomir Neugebauer**, dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska UM WŚ – dotyczą one zwiększania powierzchni upraw dla odnawialnych źródeł energii, koncentracji produkcji mleka, rozwoju hodowli bydła mięsnego, rozwoju sadownictwa i warzywnictwa, wzrostu liczby grup producenckich czy rozwoju sprzedaży bezpośredniej.

Gościem Sejmiku był Szymon Tumielewicz, zastępca dyrektora Departamentu Zrównoważonego Rozwoju w Ministerstwie Środowiska, który przedstawił radnym projekt strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 roku z perspektywą do roku 2030.

– To rządowy dokument, swoista odpowiedź rządu na zmiany klimatu, które są faktem – mówi **Szymon Tumielewicz** – główne jego założenia to zwiększenie świadomości, przywiązanie większej wagi do spraw adaptacji do zmian klimatu, wymiana informacji i wypracowanie zintegrowanego podejścia.

Jak poinformował, nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie kosztów związanych z adaptacją. O wadze sprawy świadczy fakt, że aż 20% środków lokowanych w FS, EFRR i EFROW, w przyszłej perspektywie finansowej, przeznaczone ma być na kwestie związane z klimatem.

Prezydium Sejmiku i sekretarze obrad

Tomasz Hałatkiewicz, Piotr Żołądek i Jan Maćkowiak

Właśnie adaptacja do zmian klimatu, obok racjonalnego gospodarowania zasobami, poprawy stanu środowiska, promowaniu turystyki kwalifikowanej czy propagowania budownictwa energooszczędnego i pasywnego, jest jednym z priorytetów wymienionych w - przyjętym podczas sesji - apelu radnych o

podjęcie przez władze samorządowe oraz wyższe uczelnie województwa świętokrzyskiego współpracy przy wdrażaniu najlepszych standardów środowiskowych w celu zachowania wysokich walorów przyrodniczych, zmierzających do wykreowania naszego województwa zielonym regionem "Zielone Świętokrzyskie".

Podczas obrad radni przyjęli m.in. aktualizację „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020” oraz wyrazili zgodę na dofinansowanie organizacji ogólnopolskiej inauguracji Europejskich Dni Dziedzictwa w 2013 roku, które odbyły się

w Gminie Wąchock oraz udzielenie Gminie Morawica pomocy rzeczowej w formie zestawu sprzętu nagłaśniającego, stanowiącego główną nagrodę w Plebiscycie „Moje Innowacyjne Otoczenie – Moja Innowacyjna Gmina”. – Konkurs organizowało Biuro Innowacji Urzętu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. Rozstrzygnęliśmy już tegoroczną edycję i zgod-

nie z decyzją komisji laureatem została Gmina Morawica – poinformował radnych **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa. – Nagrodą w tym plebiscycie jest sprzęt nagłaśniający, który zostanie przekazany dla władz gminy. Sprzęt ten ma być wykorzystywany nie tylko w gminie, ale służyć wszystkim jej mieszkańcom - dodał.

Anna Rdzanek-Kapsa
Karolina Zatorska

Jacek Kowalczyk przybliżył projekt uchwały w sprawie dofinansowania organizacji EDD w Wąchocku

O kierunkach rozwoju świętokrzyskiego rolnictwa mówił Sławomir Neugebauer

Wyniki Konkursu „Moje Innowacyjne Otoczenie – Moja Innowacyjna Gmina” przedstawił Jan Maćkowiak

Radni Sejmiku podczas XXXV sesji

Biznes łatwiejszy z poręczeniem

Rozmowa z Ryszardem Stępiem, Prezesem Zarządu Świętokrzyskiego Funduszu Poręczeniowego Sp. z o.o. w Kielcach

- Z jakimi nowymi propozycjami dla przedsiębiorców występuje obecnie Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy?

- Podczas naszych spotkań przede wszystkim przekazujemy przedsiębiorcom najświeższą wiedzę o możliwości finansowego wsparcia ich działalności w przyszłej perspektywie finansowej. Prezentujemy im oprócz aktualnej oferty naszego Funduszu możliwości tzw. montażu finansowego, w którym obok banków pomocne są instytucje otoczenia biznesu, w tym Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego i Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy.

- Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy ma już spore doświadczenia w ciągu trzech lat działalności. Które z nich są najważniejsze? Jakie nowe obszary was interesują?

- Fundusz został utworzony 29 kwietnia 2010 r. jako spółka, której udziałowcami są Województwo Świętokrzyskie i Bank Gospodarstwa Krajowego, działalność operacyjną rozpoczął w październiku 2010. Podstawowym celem naszej działalności jest poręczenie za mikro, małych i średnich przedsiębiorców do 80 proc. kwot kredytów zaciąganych przez nich w bankach na tzw. cele rozwojowe. Kwota jednostkowego poręczenia nie może przekroczyć 5 proc. naszych kapitałów poręczeniowych, tj. aktualnie 1,4 mln zł. To nasza podstawowa działalność.

Życie przyniosło wiele niespodzianek. Szczególnie istotne było uruchomienie w I kwartale 2013 r. nowego produktu w ramach inicjatywy rządowej poprzez Bank Gospodarstwa Krajowego, czyli „Portfelowej Linii Gwarancyjnej” de minimis (PLD). Spowodowało to konieczność dostosowania również naszej oferty Funduszy zrzeszonych w Krajowej Grupie

Poręczeniowej (KGP) do zmiennej sytuacji na rynku usług poręczeniowych. Stąd też obecnie wdrażamy nowy produkt we współpracy z BGK, jakim jest linia PLD Plus, czyli poręczenie Funduszu Poręczeniowego z gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego, przy czym 20 proc. kredytu będzie poręczane przez fundusze, 60 proc. - gwarantowana przez bank.

To produkt kierowany jest dla przedsiębiorców MŚP poprzez sieć Banków Spółdzielczych. Poza tym wdrażamy produkty w nowych obszarach, np. poręczenia wierzytelności leasingowych. W połowie maja br. została podpisana pierwsza umowa o współpracy w tym obszarze z PeKaO Leasing na poręczenie wierzytelności leasingowych do 80 proc. Wkrótce zostaną podpisane kolejne umowy: z Millenium Leasing i PKO BP Leasing. W przyszłym roku planujemy uruchomić poręczenie wierzytelności faktoringowych, gwarancje wadialne w gwarancje dobrego wykonania kontraktu. Musimy stale rozszerzać naszą ofertę i zakres działalności.

Nasze podstawowe usługi, czyli klasyczne poręczenia kredytów inwestycyjnych, tak zwanych rozwojowych, będą bowiem już wkrótce również objęte gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach planowanego rozszerzenia linii rządowej. Fundusze poręczeniowe przy swoim ciągle tworzonemu potencjale finansowym nie są na razie w stanie konkurować z ofertą BGK mającą gwarancje rządowe, która jest tylko z tego faktu o wiele bardziej atrakcyjna dla banków komercyjnych niż nasza. Dlatego musimy poszukiwać nowych obszarów, by nasza oferta była ciągle aktualna i dostępna. Tym bardziej, że Bank Gospodarstwa Krajowego nie będzie zajmował się ani leasingiem, ani faktoringiem. Naszym atutem we współpracy, jaką

obecnie realizujemy z 33 Instytucjami Finansowymi, w tym 28 bankami na terenie województwa świętokrzyskiego, jest to, że od czerwca posiadamy wysoką ocenę ratingową (na poziomie inwestycyjnym), jaka została nam nadana przez niezależną agencję BCRA notyfikowaną w Komisji Europejskiej. Sprawia to, że banki trochę „odważniej” korzystają z naszych poręczeń.

- Dla mieszkańców naszego regionu ważne są konkretne dane, liczby, bo one często najlepiej obrazują działalność. Ile osób skorzystało w ciągu trzech lat z waszej działalności? Jakie kwoty były poręczane?

- W tej chwili mamy na koncie 105 poręczeń z dwóch źródeł. Z Regionalnego Programu Operacyjnego udzieliliśmy 80 poręczeń na około 17 mln zł, a z kapitału własnego – około 8 mln zł. W obecnej perspektywie realizujemy projekt w ramach RPO, który opiewa na 25 mln zł. Dwie trzecie projektu zostało już realizowane. Średnia kwota poręczeń wynosi 232 tys., średni okres poręczenia - 38 miesięcy, średni udział naszego poręczenia w kredycie - 60 proc. najwyższa kwota, maksymalnie dopuszczal-

na przepisami wewnętrznymi – 5 proc. naszego kapitału poręczeniowego, tj. 1,4 mln zł.

- Czyli pytając wprost - ile wynosi wasze poręczenie?

- Generalnie nasze poręczenie jest do 80 proc. kapitału, bez kosztów odsetkowych, bez żadnych prowizji. Poręczamy tylko kapitał, czyli należność główną banku, 80 proc i nie więcej, jak powiedziałem niż 1,4 mln zł, do pięciu lat z możliwością wydłużenia o 6 miesięcy, czyli łącznie do 66 miesięcy. Ze środków RPO od stycznia tego roku udzielamy poręczeń w formule de minimis bez jakichkolwiek kosztów dla przedsiębiorców, za absolutne zero. Natomiast z kapitału własnego mamy prowizję według tak zwanych stawek bezpiecznych, żeby nie nosiła cech ukrytej pomocy publicznej. Stawki uzależnione są od udziału naszego poręczenia w kredycie i od długości okresu poręczenia. Wszystko jest dostępne na naszych stronach internetowych. www.swietokrzyski.kp.pl. Zachęcamy zatem przedsiębiorców do zapoznania się z naszą ofertą i skorzystania z niej, bo możemy być naprawdę przydatnym i pomocnym partnerem w prowadzeniu biznesu.

Redakcja

ŚCDN podąża za zmianami w edukacji

Oferta szkoleniowa Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli na rok szkolny 2013/2014 jest kontynuacją działań, które sprawdziły się w latach ubiegłych, ale wprowadza też nowe elementy. Wynikają one z konieczności dostosowania systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli do wprowadzanych i planowanych zmian w systemie edukacji.

Wchodzą nowe tematy

– Nasza praca musi nawiązywać do kierunków polityki oświatowej państwa. Obecnie te najważniejsze tematy to: sześciolatek w szkole, bezpieczeństwo uczniów, podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych czy wsparcie uczniów niepełnosprawnych. Te tematy szczególnie wzmocniliśmy w tegorocznych szkoleniach – mówi **Jacek Wołowicz**, dyrektor ŚCDN.

Różnorodne są formy szkoleń: warsztaty, konferencje, seminaria, konsultacje. Zakres tematyczny to m. in. rozwój nauczyciela i szkoły, problematyka psychologiczno-pedagogiczna, metodyka nauczania konkretnych przedmiotów. Popularne są kursy kwalifikacyjne i nadające uprawnienia, np. kurs terapii pedagogicznej czy oligofrenopedagogiki. W ofercie Centrum są zarówno szkolenia bezpłatne, jak i płatne.

Ciekawa jest oferta dla kadry kierowniczej. – Dziś dyrektor musi być przywódcą, liderem, który pociąga za sobą, kreuje, nadaje energię, a nie tylko administruje – podkreśla Jacek Wołowicz. Przywództwu w szkole będzie poświęcone m. in. Forum Dyrektorów, które wiosną 2014 roku w ramach Targów Edukacja organizuje w Kielcach ŚCDN.

Kontynuowane są duże projekty edukacyjne jak Kompetentny Nauczyciel, Kompetentny Europejski Nauczyciel, „Kreatywny uczeń XXI wieku”. Niedawno zainaugurowano kolejny – „Edukacja zawodowa w praktyce”, w którym uczestniczy 2000 uczniów z 50 szkół zawodowych. Są również formy wspierania szkół w realizacji projektów współpracy zagranicznej.

Udoskonalą się procesowo

Jedną z nowości jest realizowanie przez wszystkich konsultantów ŚCDN tzw. procesowego doskonalenia. Ta forma wspierania nauczycieli, polegająca na długofalowej współpracy ze szkołą, ma stać się powszechna od roku 2016, obecnie jest fakultatywna. – Stwierdzono, że szkolenia krótkotrwałe nie są efektywne i nie zmieniają obrazu szkoły. Ministerstwo zdecydowało, co znalazło odzwierciedlenie w rozporządzeniu o placówkach doskonalenia nauczycieli, że procesowe doskonalenie przyczyni się do poprawy jakości pracy szkół – wyjaśnia Jacek Wołowicz. Najpierw następuje określenie słabych punktów szkoły, a następnie zaplanowanie harmonogramu działań.

ŚCDN od kilku lat pilotażowo realizuje procesowe doskonalenie w kilku szkołach, ale teraz liczba objętych nim placówek wzrośnie do 24. Chodzi o to, żeby wszyscy konsultanci mogli sprawdzić, jak działa ten system i doskonalili go do 2016 roku, kiedy stanie się powszechny.

Dla pracujących ze zdolnymi

Od dwóch lat we współpracy z Kuratorium Oświaty w Kielcach ŚCDN organizuje konkursy przedmiotowe dla szkół podstawowych i gimnazjów. Dlatego rozbudowano ofertę konferencji metodycznych dla nauczycieli przygotowujących uczniów do tych konkursów. Na platformie e-learningowej będą zamieszczane materiały pomocne w tym zakresie.

ŚCDN wspólnie ze Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego angażuje się w projekt, będący inicjatywą

Konieczność przygotowania się do planowanych zmian w systemie edukacji wymaga poszerzenia oferty kursów, szkoleń i warsztatów dla nauczycieli

marszałka województwa świętokrzyskiego, aby laureatów konkursów przedmiotowych otoczyć opieką na dalszym etapie nauki, we współpracy ze Uniwersytetem Jana Kochanowskiego. – Trwają starania o dofinansowanie. Gdyby się udało, to będzie nowa jakość, bo ci uczniowie nie będą zostawieni sami sobie. Byłoby to uwieśnienie tej edycji konkursów przedmiotowych – mówi Jacek Wołowicz.

Akcent na sport

W działalności ŚCDN szczególne miejsce od wielu lat zajmuje wychowanie fizyczne. Obecnie jest jeszcze mocniej promowane, szczególnie w zakresie wspierania nauczycieli w klasach 1-3. Planowany jest m. in. cykl warsztatów poświęcony realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego na wczesnym etapie edukacji. W konstruowaniu programu szkoleń zostaną wykorzystane wyniki badań przeprowadzonych we wrześniu przez Kuratorium Oświaty w Kielcach

wspólnie z ŚCDN. Ich celem była ocena, które elementy podstawy programowej z wychowania fizycznego w klasach 1-3 są słabiej realizowane. – Ten etap jest najważniejszy, jeśli chodzi o ruch i aktywność fizyczną – podkreśla Jacek Wołowicz. Pilotażowo badaniem było objętych 500 uczniów klas IV z 10 szkół. W marcu wspólnie z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego i Kuratorium badania będą kontynuowane w 80 szkołach.

Natomiast na początku czerwca 2014 roku odbędzie się III Międzynarodowa Konferencja Nauczycieli Wychowania Fizycznego „Piłka ręczna w szkole”. Przyjeżdżają na nią wuefisci z całej Polski, żeby skorzystać z doświadczenia świetnych szkoleniowców. Program konferencji przygotowują pod takim kątem, żeby była interesująca zarówno dla tych nauczycieli, którzy już się specjalizują w piłce ręcznej i chcą pogłębić wiedzę, jak i dla tych, którzy dopiero chcą tę dyscyplinę w szkole rozwijać.

Joanna Majewska

0 turystyce podczas Komisji Samorządu Terytorialnego

W Gospodarstwie Agroturystycznym Kapkazy w gminie Bodzentyn pod przewodnictwem Tomasza Ramusa, 30 września odbyło się posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Omawiane były przede wszystkim zagadnienia związane z turystyką.

Radnych gościło Gospodarstwo Agroturystyczne Kapkazy, które powstało w 1996 roku w gminie Bodzentyn. Założyli je Ewa Skowerska-Kosmalska i Mariusz Kosmański, którzy obecnie prowadzą tam „Szkółę wrażliwości”, w której odbywają się przedstawienia teatralne, warsztaty plastyczne, kulinarne czy zielarskie. Współpracuje z nią kilkunastu artystów. Zanim radni rozpoczęli posiedzenie mogli zapoznać się z działalnością gospodarstwa i obejrzeć je wraz z pobliską stadniną koni.

Malownicze krajobrazy, wśród których położone jest gospodarstwo były odpowiednimi do omawianej na posiedzeniu tematyki związanej z turystyką naszego regionu. Przedstawione zostały również informacje dotyczące działalności Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego oraz promocji turystycznej Województwa Świętokrzyskiego w I półroczu 2013 roku.

- Większość z zaplanowanych dużych inwestycji komunikacyjnych jest w trakcie, niektóre już się kończą. Istotne, szczególnie w kontekście ruchu turystycznego są zmiany w transporcie publicznym. Należące do samorządu przystanki na terenie województwa będą miały turystycznie atrakcyjne nazwy, które zostaną uwzględnione w Systemie Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego. Jest również pomysł, aby na ważniejszych turystycznie przystankach dostępne były informacje o największych atrakcjach danej okolicy i dojeździe do nich – mówił omawiając temat infrastruktury komunikacyjnej **Cezary Blach**, zastępca

Członkowie Komisji w gospodarstwie Kapkazy

dyrektora Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Pierwsze półrocze 2013 roku w działalności Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego podsumowała **Anna Mandziuk**, która zaprezentowała wydawnictwa turystyczne ROT WŚ, omówiła imprezy zorganizowane w pierwszej połowie roku oraz projekty turystyczne i obecność na krajowych i międzynarodowych targach branży turystycznej.

O współpracy ROT z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego mówiła natomiast **Małgorzata Władyszewska** z Departamentu Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki UM. – Działania ROT i UM WŚ uzupełniają się. W tym roku jako uczestniczyliśmy w Targach Turystycznych GLOB w Katowicach, podczas których byliśmy regionem partnerskim. Po raz 10. odbył się

Jarmark Agroturystyczny, odbyła się również inauguracja sezonu turystycznego w Solcu Zdroju. Nasze wydawnictwa promocyjne cieszą się cały czas bardzo dużą popularnością. Pracujemy również nad uruchomieniem Szlaku Frontu Wschodniego podczas I Wojny Światowej, na którym będzie 30 wybranych miejsc związanych z wydarzeniami militarnymi w naszym regionie – mówiła Władyszewska.

Radni byli bardzo zadowoleni ze współpracy samorządu województwa z ROT WŚ – Pa-

miętam, jak obie instytucje zaczynały od zera promocję województwa świętokrzyskiego. Dzięki determinacji i współpracy udało się sprawić, że nasz region jest rozpoznawany w całej Polsce. Jestem pod wrażeniem państwa pracy – mówiła do przedstawicieli Departamentu Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego radna **Marzena Marczevska**.

Mateusz Cieśllicki

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3

Biuro Obsługi Interesanta, tel. 41 342 15 30, e-mail: obsługa.interesantow@sejmik.kielce.pl

Redakcja: Biuro Komunikacji Społecznej, tel. 41 343 90 37 www.sejmik.kielce.pl e-mail: nasz.region@sejmik.kielce.pl

Redaktor Naczelny: Marian Kulus

Redaguje zespół: Małgorzata Niewczas-Sochacka, Robert Siwiec, Iwona Sinkiewicz, Agata Pęk

Skład i druk: Digital Art Studio www.digitalartstudio.pl

Świętokrzyska turystyka nadal mocna

Turystyka w województwie świętokrzyskim rozwija się z roku na rok – powstają nowe obiekty i propozycje – zarówno dla turystów z naszego kraju, jak i zagranicznych. Mijający sezon turystyczny był dla naszej turystyki bardzo udany, a region coraz częściej kojarzony jest z konkretnymi produktami turystycznymi.

Województwo świętokrzyskie staje się coraz silniejszą marką turystyczną. Po okresie ogromnego wzrostu zainteresowania mieszkańców innych województw naszym regionem, który nastąpił w ostatnich latach, teraz przyszedł czas na utwierdzenie naszej pozycji jako województwa ciekawego, pięknego i – co ważne – posiadającego duży potencjał i zaplecze turystyczne.

Trzeba przyznać, że pogoda w pierwszej połowie roku nie rozpieszczała. Co prawda długo „trzymająca” zima pozwoliła na dłuższe działanie stoków narciarskich, ale sprawiła również, że zazwyczaj świetne dla turystyki kwiecień i maj nie były tak dobre, jak w poprzednich latach. Sytuacja znacznie poprawiła się w miesiącach wakacyjnych.

– Wydaje mi się, że to był dobry sezon, choć jeszcze nie dysponujemy pełnymi statystykami. W wakacje sprzyjała nam pogoda, było pięknie, co od razu przełożyło się na znaczny wzrost ruchu turystycznego. Upały sprawiły, że rekordowo było na basenach i kąpieliskach, a ogromną popularnością cieszyły się otwarte w tym roku Baseny Mineralne w Solcu Zdroju. Turystyka uzdrowiskowa nadal pozostaje naszym motorem napędowym, ale coraz lepiej rozwija się też turystyka rodzinna. Sam doświadczyłem tego kilkakrotnie w tym roku, gdy wybierając się z rodziną do świętokrzyskich atrakcji widziałem tłumy odwiedzających. Widać również wzrost zainteresowania turystyką rowerową, choć nie jest to jeszcze niesamowity progres. Nadal bardzo chętnie odwiedzane są takie miejsca jak Bałtów czy Święty Krzyż – mówi **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Zamek w Chęcinach zostanie ponownie oddany dla turystów w przyszłym roku

Baseny Mineralne w Solcu Zdroju to nie jedyna atrakcja, która powstała w tym roku w naszym regionie. Nie sposób nie wspomnieć o Szlaku Przygody – wyjątkowym produkcie turystycznym, realizowanym na terenie kilkudziesięciu gmin województwa świętokrzyskiego. Obejmuje on aż 850 km tras i ponad 100 oznakowanych atrakcji, a w niektórych z nich turyści mogą zbierać specjalne punkty lojalnościowe, które potem wymieniają na zniżki i nagrody. Podzielony na 5 różnych krain szlak łączy największe atrakcje regionu, takie jak Jurapark w Bałtowie, zespół pałacowy w Kurozwękach czy Osadę Średniowieczną w Hucie Szklanej.

W tym roku z ruchu turystycznego wyłączona była jedna z największych atrakcji regionu – Zamek w Chęcinach. Ma on zostać ponownie oddany dla turystów w przyszłym roku.

– Spodziewam się bumu. Mamy nadzieję, że prace zostaną ukończone w rozsądnym terminie i turyści będą mogli ponownie oglądać jeden z naszych turystycznych symboli, już w nowym wydaniu – dodaje **Jacek Kowalczyk**. Zainteresowanie powinno być tym większe, że podczas prac natrafiono na zdumiewające odkrycia,

m.in. pierwotnej wieży zamku.

Ogromną inwestycję przeprowadzono również na Zamku Krzyżtopór w Ujeździe, gdzie kosztem blisko 12 mln złotych wykonano rewitalizację wraz z iluminacją, zbudowano parking, sale konferencyjną i multimedialną, łazienki, dachy, profesjonalną kasę oraz ogrody.

Nowa propozycja dla turystów powstała również przy jednym z flagowych obiektów świętokrzyskiej turystyki. Chodzi o Centrum Neandertalczyka przy Jaskini Raj, nieodłącznie kojarzącej się z naszym regionem.

Geoturystyka, związana z niezwykłym geologicznym położeniem Świętokrzyskiego staje się powoli jednym z głównych trendów wśród odwiedzających nasz region. Widać to przede wszystkim w otwartym w ubiegłym roku Centrum Geoedukacji, zlokalizowanym przy kieleckim rezerwacie Wietrznia.

– Cały czas centrum jest pełne odwiedzających. W dni powszednie są to grupy zorganizowane, w weekendy turyści indywidualni. Widać coraz większe zainteresowanie naszymi atrakcjami geologicznymi turystów spoza regionu, szczególnie z województwa mazowieckiego. Ludzie szukają

nowych ofert, ciekawych miejsc – przyjeżdżają tu na kilka dni i odwiedzają nas, często biorąc udział w grach terenowych czy imprezach plenerowych. Coraz więcej osób odwiedza również niedawno otwarte jaskinie w rezerwacie Kadzielnia – powiedział **Michał Poros**, kierownik Centrum Geoedukacji.

Ten rok w świętokrzyskiej turystyce był na pewno wyjątkowy pod względem promocji województwa w mediach.

– Prowadziliśmy kampanie promocyjne w największych stacjach telewizyjnych – TVN, TVN24, Polsat. Jak zwykle dużo o nas było w TVP przy okazji tak popularnych imprez jak Sabat Czarownic czy Kabaretowe Wakacje z Duchami – mówi **Jacek Kowalczyk**.

Działają również inne formy promocji, choćby liczne wydawnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego czy Regionalnej Organizacji Turystycznej.

– Nasze wydawnictwa promocyjne cieszą się cały czas bardzo dużą popularnością. Nakłady znikają w błyskawicznym tempie, dlatego już teraz planujemy dodruki niektórych – przyznaje **Małgorzata Władyszevska** z Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Kolejne inwestycje i programy promocyjne, realizowane przy współudziale środków unijnych, na pewno jeszcze bardziej zwiększą potencjał turystyczny Świętokrzyskiego. Nasze województwo staje się coraz bardziej popularne turystycznie, a trzeba pamiętać, że turystyka to jedna z ważniejszych dziedzin gospodarki.

Mateusz Cieśliński

Pożyczka dla przedsiębiorcy

Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o. stara się, by jak najwięcej przedsiębiorców skorzystało z jego propozycji. Zainteresowanym prezentuje nowe zasady inżynierii finansowej oraz kierunki i obszary wsparcia. - Zapraszamy do siebie potencjalnych beneficjentów oferowanego wsparcia, bo znamy już cele i założenia nowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 - mówi prezes Zarządu Funduszu Pożyczkowego, Krzysztof Kobryń.

Przyszły okres charakteryzuje się większym udziałem środków, które będą podlegały zwrotowi, chociaż przedsiębiorcy otrzymają je na preferencyjnych warunkach. Taka formuła pozwoli na zaspokojenie potrzeb szerszemu gronu odbiorców w sposób przemyślany i odpowiedzialny. Dostęp do środków i ocena przedsięwzięć pozostanie bez zmian. Fundusz Pożyczkowy zakłada, że możliwe będą uproszczenia dla wnioskujących, które wynikać będą z dotychczasowych doświadczeń. Przedsiębiorcy powinni zadbać o rzetelny plan swoich przyszłych działań inwestycyjnych, otwarcie i realnie patrzeć w przyszłość, bo to może być ich ostatni okres tak dużego wsparcia ze strony Unii Europejskiej.

Fundusz Pożyczkowy został powołany w kwietniu 2010 r., rozpoczął działalność w styczniu 2011 r. po uzyskaniu dofinansowania w ramach działania 1.3 „Tworzenie i rozbudowa funduszy pożyczkowych i gwarancyjnych RPOWŚ 2007-2013”. Kwota wsparcia wyniosła ponad 51 mln zł. W okresie ponad 2,5 roku działalności ze środków Funduszu skorzystało 162 przedsiębiorców. Średnia pożyczka przekracza 300 tys. zł, ich skala waha się od 10 tys. zł do nawet 1,5 mln zł. Ważne jest to, że 65 proc. pożyczkobiorców to firmy z sektora mikro, 24 proc. to małe firmy.

Do zaciągania pożyczek uprawnieni są wyłącznie mikro, mali i średni przedsiębiorcy, którzy mają siedzibę lub koncentrują swoją działalność gospodarczą na terenie województwa świętokrzyskiego

i spełniając określone warunki. Przypomnijmy, mikro przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 10 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR, małe przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 50 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans nie przekracza 10 mln EUR, średnie przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 250 pracowników, roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 mln EUR. Kwoty wsparcia odpowiednio wynoszą 250, 500 tys. zł, 1 mln zł.

- Finansowanie obejmuje pożyczkę obrotową na okres do 36 miesięcy lub inwestycyjną do 60 miesięcy – podkreśla prezes **Krzysztof Kobryń**. - Oczywiście od przyjętych za-

łożeń w regulaminie możliwe są odstępstwa, które wynikają ze specyfiki przedsiębiorstwa i formy zabezpieczenia. Pożyczki mają charakter celowy i muszą się wpisywać w uzasadnione potrzeby wynikające z funkcjonowania podmiotu i wspierające

jego rozwój. Nie finansujemy należności przeterminowanych, kosztów bieżącej działalności, podmiotów w trudnej sytuacji finansowej oraz tych, który podpadają pod kryteria przedsiębiorcy zagrożonego.

(n)

Fundusz Pożyczkowy zatrudnia wykwalifikowaną kadrę doradców i analityków o dużym doświadczeniu wywodzącym się z pracy w instytucjach finansowych. Pracownicy służą doradztwem i wsparciem, są mobilni i chętni do pomocy. O ich jakości usług świadczy Certyfikat Jakości Zarządzania ISO 9001. Siedziba Funduszu mieści się w Kielcach przy ul. Św. Leonarda 1/14, tuż obok pomnika Henryka Sienkiewicza. Podstawowe źródło informacji o Funduszu Pożyczkowym Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o. znajduje się na stronie internetowej: www.fpws.eu a wszelkie zapytania można kierować mailowo na adres: sekretariat@fpws.eu lub telefonicznie 41 360 02 80. Każda zainteresowana osoba może liczyć na indywidualne wsparcie doradcy.

„e-Zdrowie” wprowadza nową jakość w procesie leczenia

– Ten projekt pomoże wszystkim – organizatorom ochrony zdrowia, pracownikom administracji oraz personelowi białemu w sprawniejszym świadczeniu usług medycznych – mówił Grzegorz Świercz, wicemarszałek województwa świętokrzyskiego podczas konferencji w Świętokrzyskim Centrum Onkologii podsumowującej projekt „e-Zdrowie”. Jest on realizowany w sześciu jednostkach służby zdrowia, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa świętokrzyskiego. W spotkaniu uczestniczyli również Grzegorz Stokowiec, dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz Grzegorz Gałuszka i Józef Grabowski, radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

O spodziewanych efektach wdrożenia projektu „e-Zdrowie” rozmawiali 8 października, uczestnicy konferencji podsumowującej jego realizację. – Mieszkańcy województwa już odczuwają, a niebawem odczują jeszcze bardziej korzyści płynące z tego projektu. Z jednej strony jest on bardzo ważny i potrzebny, z drugiej strony jest nieuchronny, ponieważ kwestia informatyzacji w ochronie zdrowia jest tematem, który nie podlega dyskusji. Musimy się dostosować do wymogów prawnych – podkreślał **Grzegorz Świercz**, wicemarszałek województwa świętokrzyskiego.

Grzegorz Stokowiec, dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego podsumował najważniejsze założenia projektu pt. „e-Zdrowie w Województwie Świętokrzyskim, rozbudowa i wdrażanie systemów informatycznych w jednostkach służby zdrowia – etap I”. Należą do nich: wdrożenie nowych oraz rozbudowa istniejących systemów teleinformatycznych w celu umożliwienia zdania elektronicznej dokumentacji medycznej, uruchomienie e-usług w jednostkach ochrony zdrowia oraz wdrożenie zintegrowanej platformy informacyjnej, która umożliwi wymianę danych medycznych pomiędzy jednostkami. – Korzyści, jakie przyniesie nasz projekt, będą dla całego społeczeństwa województwa, dla rozwoju infrastruktury medycznej w województwie, dla partnerów projektu i dla pozostałych pu-

Anna Mikołajczyk, Grzegorz Świercz i Youssef Sleiman

W konferencji uczestniczyli szefowie świętokrzyskich placówek ochrony zdrowia

blicznych i niepublicznych jednostek ochrony zdrowia – podkreślił **Grzegorz Stokowiec**.

Jakość procesu leczenia poprawi się m. in. dzięki wymianie elektronicznej dokumentacji medycznej między jednostkami służby zdrowia, wprowadzeniu od listopada 2013 roku możliwości rejestracji przez Internet czy podniesieniu efektywności systemu lokalizacji i monitorowania pojazdów ratownictwa medycznego. Nowe rozwiązania ułatwią pracę personelu i usprawnią proces leczenia, m. in. przez ograniczenie konieczności dublowania badań, zmniejszenie kosztów i poprawę ciągłości

procesu terapii pacjenta w specjalistycznych placówkach.

Ryszard Mężyk, kierownik projektu „e-Zdrowie” podkreślił, że projekt został zakończony, ale przed partnerami są kolejne wyzwania: – Czekają nas ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia, którą będziemy musieli zrealizować; musimy przejść na tę elektroniczną dokumentację medyczną. Powinniśmy rozbudowywać świętokrzyski system informacji medycznej poprzez dołączanie do niego nowych jednostek – wyliczał **Ryszard Mężyk**. Projekt umożliwi również w przyszłości integrację świętokrzyskich

jednostek ochrony zdrowia z krajową platformą danych medycznych.

Dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Onkologii **Stanisław Góźdz** podziękował wszystkim partnerom projektu za współpracę. SCO jest liderem porozumienia w sprawie projektu „e-Zdrowie”, a partnerami są: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. św. Rafała w Czerwonej Górze, Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach, Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Kielcach oraz Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Władysława Buszkowskiego w Kielcach.

Świętokrzyski projekt „e-Zdrowie” został dostrzeżony w tegorocznej edycji ogólnopolskiego konkursu „Lider Informatyki”. Był nominowany do finałowej trójki w kategorii „Sektor opieki zdrowotnej”. Konkurs ten promuje firmy i instytucje stosujące nowatorskie techniki informacyjne i komunikacyjne w zarządzaniu.

Wartość zrealizowanego etapu projektu „e-Zdrowie” to ponad 18 mln zł, przy 85-procentowym dofinansowaniu unijnym i 15-procentowym wkładzie własnym. Projekt był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 2.2 „Budowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz wzrostu potencjału inwestycyjnego regionu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013.

Joanna Majewska

0 rozwoju społeczeństwa obywatelskiego podczas Kongresu

Ponad 150 osób - przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie naszego regionu spotkało się 26 października w Filharmonii Świętokrzyskiej podczas VII Kongresu Stowarzyszeń Województwa Świętokrzyskiego. Rozmawiano na temat możliwości finansowania działań organizacji pozarządowych oraz o perspektywach rozwoju podmiotów ekonomii społecznej. Za aktywną pracę na rzecz drugiego człowieka i społeczności lokalnych przedstawicielom III sektora dziękował Tadeusz Kowalczyk, przewodniczący Sejmiku: - To, co robicie nie wynika z obowiązku, ale z serca. Wasza działalność jest widoczna niemal we wszystkich obszarach, pracujecie z dziećmi, osobami starszymi, krzewicie sport, realizujecie wiele ciekawych projektów, które dobrze służą mieszkańcom. Za to wszystko, w imieniu naszego regionalnego parlamentu serdecznie Państwu dziękuję - mówił Tadeusz Kowalczyk. W Kongresie uczestniczyli również marszałek Adam Jarubas, radny Sejmiku Józef Grabowski i Sekretarz Województwa Bernard Antos.

Na potrzebę aktywizacji lokalnych środowisk zwracał uwagę marszałek Adam Jarubas: - W Polsce mamy jeszcze zbyt mało organizacji pozarządowych, niewielu wolontariuszy gotowych bezinteresownie angażować się w różne działania. Wśród ludzi aktywnych zawodowo w Holandii - 15% udziela się społecznie, w Irlandii czy Belgii - ponad 10 %, natomiast w Polsce, Rumunii czy Słowacji jedynie 0,8%. Tak więc, patrząc chociażby na te wskaźniki, mamy dużo do nadrobienia. Cieszy natomiast fakt coraz większej aktywności młodzieży, która z pasją i energią garnie się do pracy w wolontariacie. Z myślą o młodych ludziach wprowadzono zapisy w strategii województwa, które umożliwią realizację projektów właśnie na rzecz młodzieży - mówił **Adam Jarubas**. Poinformował także o realizowanym w Urzędzie Marszałkowskim projekcie wolontariatu pracowniczego. Zachęcił do współpracy na tym polu także inne samorządy.

Działalność Świętokrzyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego - organu doradczego Samorządu Województwa, skupiającego reprezentantów organizacji pozarządowych - przybliżyła jej przewodnicząca **Teresa Śliwa**. Jej celem jest koordynowanie i doskonalenie współpracy III sektora z administracją publiczną. Teresa Śliwa zachęciła do tworzenia rad na szczeblu lokalnym. W naszym regionie do tej pory powstało

Za pracę na rzecz drugiego człowieka świętokrzyskim stowarzyszeniom dziękowali Tadeusz Kowalczyk i Adam Jarubas

Uczestnicy Kongresu zapoznali się z działalnością Świętokrzyskiego Banku Żywności

7 rad działalności pożytku publicznego, m.in. w Kielcach, powiecie kieleckim, jędrzejowskim i skarżyskim oraz w gminach Brody i Strawczyn.

Uczestnicy Kongresu mogli także wysłuchać prelekcji **Krzysztofa Więckiewicza**, dyrektora Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej na temat Funduszu Inicjatyw Obywatelskich oraz wystąpienia **Cezarego Miżejewskiego**, prezesa Za-

rządu Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych na temat Programów Rozwoju Ekonomii Społecznej. Natomiast **Irena Gadaj** mówiła o budowaniu stabilności działań organizacji poprzez gromadzenie kapitału żelaznego na przykładzie Fundacji Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej. Przedstawiciele organizacji pozarządowych dowiedzieli się również, jak będą wyglądać zasady finansowania w nowym okresie programowa-

nia na lata 2014-2020 w ramach funduszy europejskich.

- Tematyka, która została poruszona na dzisiejszym kongresie bardzo mnie zainteresowała, szczególnie w zakresie możliwości dofinansowania lokalnych inicjatyw. Bardzo ciekawy był również wykład poświęcony Funduszowi Inicjatyw Obywatelskich, ze środków którego będę chciała w przyszłości skorzystać - mówiła **Krystyna Zapala**, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „Plusik”.

W drugim dniu Kongresu, jego uczestnicy poznawali dobre praktyki realizowane przez organizacje pozarządowe. Odwiedzili Osadę Średniowieczną w Hucie Szklanej, Świętokrzyski Bank Żywności w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz JuraPark w Bałtowie.

- Chcieliśmy zwrócić szczególną uwagę na osiągnięcia podmiotów ekonomii społecznej, tym bardziej, że nasze województwo nie należy do czołówek regionów, w których rozwija się ekonomia społeczna. Stąd potrzeba, by w tzw. „trzecim sektorze” inspirować rozwój tych podmiotów i popularyzować wiedzę na ten temat - powiedziała **Teresa Śliwa**, przewodnicząca **ŚRDPP**.

Organizatorem Kongresu jest Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (Kancelaria Zarządu) we współpracy ze Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

M.N./A.M

Adam Jarubas,
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Bój toczył się o wysoką stawkę

Dokładnie 11 października minęło 15 lat od pierwszych wyborów do samorządów województw i powiatów. W 1998 roku wybieraliśmy pierwszych radnych Sejmiku, a ci – pierwszy Zarząd Województwa. 1 stycznia 1999 r. samorządowe Województwo Świętokrzyskie stało się faktem. Te wydarzenia poprzedziła batalia o samodzielny byt, o pozostanie województwa na mapie administracyjnej kraju. Bo przecież zgodnie z planami ówczesnego rządu, Kielecczyzna miała być wykreślona z mapy administracyjnej Polski, miała się stać częścią dużego Regionu Małopolskiego.

Pamiętam doskonale determinację, z jaką mieszkańcy Kielecczyzny zabiegali o to, by Ziemia Świętego Krzyża zaistniała jako województwo na mapie terytorialnej kraju: listy protestacyjne wysyłane do najwyższych władz państwowych, podpisy zbierane pod petycją za pozostawieniem samodzielnego bytu regionu, organizowane w Warszawie manifestacje... Gdy popatrzysz na problemy, z jakimi borykają się regiony, które wówczas straciły status

województwa, czy miasta, które przestały być stolicami tych województw, dopiero widać o jaką stawkę toczył się tamten „bój”.

Patrząc z perspektywy tych 15 lat wyraźnie widać, że potwierdzenie naszego miejsca na mapie administracyjnej kraju dało nam wręcz historyczną szansę decydowania o kierunkach rozwoju, możliwość nadrobienia wieloletnich zaległości infrastrukturalnych, szansę na cywilizacyjny skok. Zwłaszcza, że po kilku latach doszło do akcesji Polski do Unii Europejskiej, co dało zarówno całemu krajowi, jak i poszczególnym regionom, bardzo silny impuls rozwojowy. Samodzielne wo-

jewództwo dawało nam możliwości decydowania, na co chcemy przeznaczyć unijne fundusze. Unijna polityka spójności – i idące za nią pieniądze – okazała się motorem rozwoju, w większości kreowanym tu, na miejscu.

Efekty przyszły bardzo szybko. Wystarczy przypomnieć, że w latach 2007 – 2010 województwo świętokrzyskie miało największą dynamikę wzrostu PKB w całym kraju. Kilka dni temu odbierałem statuetkę Kazimierza Wielkiego dla Świętokrzyskiego za II miejsce w Rankingu Inwestycyjnym Województw, które w latach 2010 – 2012 dokonały największych (w przeliczeniu na mieszkańca) inwestycji w infrastrukturę techniczną. Rankingi te od kilku lat przygotowuje Tygodnik Współnota oraz zespół profesora Pawła Swianiewicza z Uniwersytetu Warszawskiego. W poprzednim mieliśmy VII miejsce. To niezależne badanie wyraźnie pokazuje, że wysiłek inwestycyjny województwa – mimo trudnych, kryzysowych czasów – jest naprawdę duży. W ciągu ostatnich kilku lat, wykorzystując fundusze unijne mocno

wspieraliśmy świętokrzyski biznes. Dzięki projektom zrealizowanym przez małe i średnie przedsiębiorstwa w regionie powstało ponad 2 tysiące nowych miejsc pracy. A realizowane inwestycje infrastrukturalne napędzały świętokrzyską gospodarkę, pozwalając jej może nieco mniej boleśnie (choć przecież nie bez kłopotów) przejść przez ostatnie lata kryzysu gospodarczego.

Oczywiście, pewnie nie wszystko się udało i wiele jeszcze mamy do zrobienia – musimy powiązać rozwój regionu z innowacjami w gospodarce, stosowaniem nowych technologii i działaniami na rzecz ochrony środowiska. A także – co chcę podkreślić – z mocnym wsparciem edukacji młodego pokolenia. Bo tylko taki mariaż daje w efekcie nowoczesną, konkurencyjną gospodarkę i mocne województwo, gotowe do rywalizacji z innymi regionami kraju i Europy. Zbudowanie takiej siły regionu da nam powód do zadowolenia nie tylko z faktu istnienia na mapie terytorialnej kraju, ale też z mocnej pozycji wśród pozostałych województw.

Książki dla Polonii na Ukrainie

Ponad 1000 książek udało się zebrać wolontariuszom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach dla Polonii mieszkającej na Ukrainie. W przekazaniu książek Wspólnocie Polskiej - Oddział Świętokrzyski uczestniczyli marszałek Adam Jarubas i Sekretarz Województwa Bernard Antos.

- Pomysł na zbiórkę książek wyszedł od pracowników Urzędu Marszałkowskiego, którzy w ramach wolontariatu pracowniczego chcieli pomóc Polonii na Ukrainie. Te działania prowadzimy już od dłuższego czasu, jest to trzecia edycja zbiórki książek. Dzięki aktywności naszych pracowników, ale także i mieszkańców Kielc, którzy chętnie włączyli się akcją

udało się zebrać ponad 1000 woluminów, które trafią do polskich szkół na Ukrainie - mówił Sekretarz Województwa Bernard Antos.

Książki zebrane przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego przekazane zostały Wspólnocie Polskiej - Oddział Świętokrzyski.

K.Z

Chwała bohaterom powstania styczniowego – obrońcom wiary i Ojczyzny

Uroczysta msza święta na Świętym Krzyżu pod przewodnictwem biskupa Krzysztofa Nitkiewicza, Ordynariusza Diecezji Sandomierskiej zakończyła 15 września wojewódzkie obchody 150. rocznicy powstania styczniowego. Pamięć powstańców uczczono apelem oraz salwą honorową. Przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk i marszałek Adam Jarubas wręczyli pamiątkowe grawerony potomkom powstańców styczniowych, odsłonięto tablicę upamiętniającą rocznicowe obchody, a uczestników spotkania w historyczną podróż przeniosły Grupy Rekonstrukcji Historycznych przedstawiając inscenizację powstańczej walki sprzed stu pięćdziesięciu lat. Odczytany także został list prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, który był honorowym patronem uroczystości. Gościem rocznicowych obchodów była Beata Oczkowicz, wiceminister obrony narodowej.

W uroczystości, która odbywała się w odpust Podwyższenia Drzewa Krzyża Świętego uczestniczyli rzesze wiernych, mieszkańcy regionu świętokrzyskiego i turyści.

Rolę Świętego Krzyża w dziejach Polski podkreślał superior klasztoru **o. Zygfryd Wiecha**. Przypominał, iż w latach 1861-1862 doroczna uroczystość Podwyższenia Krzyża Świętego przerodziła się w wielką mobilizację ludu świętokrzyskiego, który właśnie tutaj nabierał mocy i męstwa, by ruszyć przywracać wolność.

Do wydarzeń sprzed 150. lat nawiązywał także biskup **Krzysztof Nitkiewicz**, Ordynariusz Diecezji Sandomierskiej: - Powstania nas ocaliły, nasz naród i naszą Ojczyznę. Dziedzictwo nas zbliża i może być źródłem dumy wśród narodów Europy - podkreślał podczas homilii biskup Nitkiewicz.

W uroczystości uczestniczyli potomkowie powstańców styczniowych walczących na Ziemi Świętokrzyskiej: Maria Mazaraki, Andrzej Jordan, Jan Chryzostom Czachowski, Andrzej Wielowieyski i Stanisław Desur, którzy z rąk przewodniczącego Sejmiku **Tadeusza Kowalczyka** i marszałka **Adama Jarubasa** otrzymali pamiątkowe grawerony. - Jesteście żywym ogniem w pokoleniowym łańcuchu naszej pamięci narodowej. Wasi przodkowie dali przykład nieklamanego patriotyzmu, a Wam nie brakło sił,

by iść drogą ku niepodległości - podkreślał marszałek.

- Jesteśmy szczęśliwi, że możemy tutaj być i uczestniczyć w tej pięknej uroczysto-

ciach powstańczych, m.in. w okolicach Miechowa i Olkusa. Był autorem pamiątników, dzięki którym znamy przebieg wielu walk powstańczych.

Losy powstańcze Dionizego Czachowskiego, jednego z najważniejszych dowódców powstania styczniowego przypominał jego potomek - **Jan Chryzostom Czachowski**.

- Oddziały Dionizego Czachowskiego odegrały dużą rolę podczas walk m.in. na stokach Łysej Góry, pod Małogoszczem, Piaszkową Skalą, Chrobrzem i Grochowiskami. Podkreślano jego wrodzoną odwagę, znajomość terenu, nieugiętą wolę i żelazne zdrowie. Mówiono o nim, że „był jak wilk pędzący przez knieje”.

Odczytany został Apel Pamięci, a żołnierze z 5. Batalionu Dowodzenia 2. Korpusu Zmechanizowanego w Krakowie wystrzelili salwy honorowe. Uroczystość uświetniła Orkiestra 16. Batalionu Powietrzno-Desantowego z Krakowa.

Po mszy świętej w kruchcie kościoła odsłonięto tablicę pamiątkową „W Hołdzie Bohaterom Powstania Styczniowego w 150. Rocznice Walk o Niepodległą Polskę. Mieszkańcy Województwa Świętokrzyskiego, 15 września 2013 r.” W kruchcie klasztornej można także było obejrzeć wystawę autorstwa Heleny i Jerzego Kowalczyka prezentującą miejsca związane z powstaniem styczniowym.

Na bloniach przed klasztorem Grupy Rekonstrukcji Historycznych zaprezentowały inscenizację z okresu powstania styczniowego - bitwę którą stoczono pod Świętym Krzyżem, w okolicy Nowej Słupi, podczas której powstańcy walczyli z wojskami rosyjskimi. Do historii przeszła jako bitwa pod Świętym Krzyżem.

Uroczystość na Świętym Krzyżu zwińczyła obchody 150. rocznicy powstania styczniowego, które od 22 stycznia odbywały się w regionie świętokrzyskim. Towarzyszyły im liczne wydarzenia poszerzające naszą wiedzę historyczną o wydarzeniach sprzed 150 lat: sesje naukowe, wystawy, konferencje, marsze i rajdy piesze

szlakami powstańczych potyczek. Marszałek Adam Jarubas dziękował wszystkim, którzy włączyli się w organizację rocznicowych obchodów. m.in. samorządowcom, młodzieży, naukowcom i nauczycielom, którzy odkrywali nieznane fakty powstania i przybliżali drogę Polaków do niepodległości, członkom grup rekonstrukcji historycznych za żywe lekcje historii, duchowieństwu za udział w uroczystościach religijno-patriotycznych, żołnierzom Wojska Polskiego, pocztom sztandarowym oraz mieszkańcom regionu świętokrzyskiego. - Niech Święty Krzyż, miejsce o szczególnym znaczeniu, gdzie od wieków kształtowała się duchowa stolica Polski,

będzie dla nas źródłem nabierania sił do nieustannej pracy w budowaniu przyszłości naszego kraju. Przychodząc tutaj, pamiętajmy o powstańcach - mówił **Adam Jarubas**.

Organizatorami uroczystości byli: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

go oraz Misjonarze Oblaci M.N z Klasztoru na Świętym Krzyżu. Partnerami: Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Urząd Gminy Nowa Słupia oraz Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach.

Małgorzata Niewczas-Sochacka

Spośród 956 bitew i potyczek, jakie rozegrały się w Królestwie Polskim podczas powstania styczniowego w latach 1863-1864, aż 231 miało miejsce w rejonie Gór Świętokrzyskich, co stanowiło 24 %. Był to zatem duży udział regionu w walkę o odzyskanie niepodległości. Działania powstańcze nie mogłyby być prowadzone tak intensywnie, dyby nie wsparcie społeczeństwa. Do oddziałów powstańczych zaciągała się młodzież szlachecka i rzemieślnicza z miast i miasteczek. W drugiej fazie walki licznie dołączyli również chłopci. W sumie, wszystkie warstwy społeczne na ile było to możliwe, zaangażowały się w walkę zbrojną.

Będą współpracować

Marszałek Adam Jarubas oraz prezes Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga Krzysztof Kaczmar podpisali list intencyjny w sprawie współpracy w obszarach edukacji finansowej mieszkańców naszego regionu i wolontariatu pracowniczego. W spotkaniu udział wzięli Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, dyrektor Biura Komunikacji Społecznej UMWS Dariusz Detka oraz Norbert Konarzewski, dyrektor programy Fundacji Kronenberga.

Jednym z pierwszych przedsięwzięć, które wspólnie zrealizują będą obchody Tygodnia dla Oszczędzania - ogólnopolskiej, medialnej akcji edukacyjnej związanej z obchodami Światowego Dnia Oszczędzania, który przypada 31 października. Jej celem jest promowanie wśród Polaków nawyku oszczędzania oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania swoimi zasobami finansowymi.

- Wiedza finansowa jest niezbędna w dzisiejszych realiach. Stanowi podstawę funkcjonowania każdego z nas - mówił **Adam Jarubas**, marszałek województwa świętokrzyskiego. - W jaki sposób oszczędzać, jak gospodarować własnymi finansami, co zrobić, żeby pomnożyć swoje oszczędności - to pytania, które zadaje sobie statystyczny Polak. Porozumienie zawarte z Fundacją Kronenberga przy Citi Handlowy ma na celu nawiązanie współpracy władz samorządowych z organizacją, która od wielu

lat aktywnie działa na polu edukacji finansowej. Inicjatywa ta jest początkiem długofalowych działań, których efektem, w zamierzeniach obu stron, będzie przybliżenie mieszkańcom województwa świętokrzyskiego podstawowych pojęć finansowych oraz pokazanie sposobów na efektywne gospodarowanie domowym budżetem. W ramach naszego partnerstwa będziemy także przedstawiać naszym mieszkańcom ofertę aktywności wolontariac-

kich, w które będą się mogli zaangażować - dodał.

Drugim z obszarów współpracy jest wolontariat pracowniczy. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach korzystać będzie z dobrych praktyk w zakresie wolontariatu pracowniczego, który od lat realizuje Fundacja Kronenberga i jest on uważany za jeden z najbardziej profesjonalnych programów w Polsce.

- Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy od wielu lat

prowadzi szeroko zakrojone działania w dziedzinie edukacji finansowej. W ciągu kilkunastu lat naszego istnienia, wzięło w nich udział prawie 2 mln użytkowników - rocznie docieramy do średnio 250 tys. osób. Jesteśmy również ekspertami w zakresie wolontariatu - koordynujemy największy program wolontariatu pracowniczego w Polsce - podkreślał **Krzysztof Kaczmar**, prezes Zarządu Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy. - Staramy się dostrzegać potrzeby zwykłych ludzi i pomagać im - stąd nasze porozumienie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego.

Misją Fundacji jest wspieranie prac na rzecz dobra publicznego w zakresie edukacji, kultury i sztuki, ochrony zdrowia i opieki socjalnej. W tych obszarach współpracuje, między innymi, z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowym Bankiem Polskim.

Karolina Zatorska

Prawnik radzi...

Sołtysi to prawdziwi gospodarze wsi. To właśnie oni potrafią zmobilizować ludzi do działania, wyzwolić ciekawe pomysły, a przede wszystkim energię do ich realizacji. Często jednak w swojej pracy napotykają na różnego rodzaju problemy prawno-administracyjne. Wspólnie ze Zbigniewem Stefańczykiem, radcą prawnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego pomagamy je rozwiązać.

Ewelina Treła, sołtys sołectwa Oksa, gmina Oksa

- Jakie dokumenty dotyczące połączenia środków funduszu sołeckiego na poczet realizacji inwestycji dwóch sołectw należy złożyć w Urzędzie Gminy?

Zbigniew Stefańczyk: - Zgodnie z ustawą o Funduszu Sołeckim z dnia 20 lutego 2009 roku niezbędnym warunkiem otrzymania przez dane sołectwo dofinansowania jest złożenie do wójta stosownego wniosku uchwalonego przez zebranie wiejskie. Ustawa o Funduszu Sołeckim nie przewiduje możliwości łączenia środków pieniężnych dwóch sołectw na wspólne przedsięwzięcie.

Ponadto zawiera zapis, który mówi, że wniosek powinien określać przedsięwzięcia przewidziane do realizacji na terenie sołectwa.

Jedynym wyjściem z tej sytuacji jest oddzielne złożenie wniosków do wójta przez oba sołectwa ze wskazaniem realizacji przedsięwzięć przez jednego wykonawcę.

Jeżeli na terenie sołectwa znajduje się plac zabaw, z którego korzystają dzieci sąsiedniego sołectwa, a plac wymaga remontu to zamiast łączenia funduszy właściwe byłoby uchwalenie przez jedno sołectwo na przykład wymiany urządzeń, a przez drugie ogrodzenia.

Jeśli sołectwa chcą wykonać remont drogi gminnej, to wła-

ściwe byłoby, aby każde z sołectw zaplanowało wydatki na roboty na określonym odcinku drogi, znajdującym się na terenie danego sołectwa.

Składając wniosek należy pamiętać, aby dane przedsięwzięcie było zgodne ze strategią rozwoju gminy oraz mieściło się w ramach jej zadań własnych.

Jan Czaja, sołtys sołectwa Serwis, gmina Nowa Słupia:

- Mieszkańcy sołectwa nie chcą wycinać chwastów, krzewów oraz drzew, które rosną wzdłuż ich posesji i zagrażają bezpieczeństwu na drodze. Nie pomagają prośby i upomnienia. Czy są jakieś możliwości prawne, by zmusić mieszkańców do porządków wzdłuż swoich posesji?

Zbigniew Stefańczyk: - Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje właścicieli posesji do sprzątnięcia chodników wzdłuż swojej nieruchomości. Ponadto artykuł 5 ust. 1 pkt 4 tej ustawy mówi, że właściciele nieruchomości są zobowiązani do utrzymania czystości i porządku przez uprzątnięcie błota, śniegu, lodu, liści i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż ich nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służą-

cą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości. Jeśli ktoś zaniedba te obowiązki, może się spodziewać wizyty straży miejskiej. Właściciel nieruchomości nie musi uprzątać chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdu samochodowego.

Usunięcie drzew lub krzewów z terenu posesji może nastąpić tylko po uzyskaniu zgody wydanej na przykład przez wójta na wniosek posiadacza nieruchomości. Zezwolenie nie jest potrzebne, jeśli właściciel chce usunąć drzewa lub krzewy owocowe oraz te, których wiek nie przekracza 10 lat, z wyłączeniem tych rosnących na terenie posesji wpisanej na przykład do rejestru zabytków oraz w granicach parku czy rezerwatu.

Posiadacz nieruchomości musi zapłacić za wycięcie drzew lub krzewów. Ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku wymienia kilkanaście przykładów, w których nie pobiera się opłat za wycięcie drzew lub krzewów. Z opłaty będą na przykład zwolnieni właściciele nieruchomości, których drzewa lub krzewy zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urządzeń przemysłowych.

Szczepan Juda, sołtys sołectwa Węgrce Panieńskie, gmina Obrazów

- Jak często powinny być zwoływane posiedzenia rady sołeckiej?

Zbigniew Stefańczyk: Posiedzenia rady sołeckiej powinny odbywać się w miarę potrzeb, zwołuje je sołtys zawiadamiając o tym radnych okręgu obejmującego dane sołectwo. O terminie posiedzenia rady sołeckiej sołtys zawiadamia przewodniczącego rady sołeckiej. Przewodniczący rady sołeckiej powinien przynajmniej na trzy dni przed posiedzeniem zawiadomić mieszkańców oraz urząd gminy poprzez rozplakatowanie zawiadomień zawierających porządki obrad.

Podczas posiedzenia rada sołecka podejmuje uchwały większością głosów. W przypadku równej liczby głosów za i przeciw, rozstrzyga przewodniczący rady sołeckiej. W posiedzeniu rady może uczestniczyć publiczność. Ponadto prowadzący posiedzenie może udzielić głosu osobom spośród publiczności.

Należy także wspomnieć, że z każdego posiedzenia powinno się sporządzić listę obecności oraz uprawnionych do głosowania. Lista stanowi niezbędny załącznik do protokołu z zebrania. Głównym zadaniem rady sołeckiej jest wspomaganie działalności sołtysa. Przewodniczący rady sołeckiej organizuje prace rady sołeckiej i przewodniczy jej obradom.

Oprac. Agata Pęk

Perty dla świętokrzyskich produktów

Na targach „Smaki Regionów” w Poznaniu bardzo prestiżowymi tytułami „Perty” nagrodzono trzy tradycyjne produkty z województwa świętokrzyskiego – Szynkę „Dyszkę”, miód nektarowo-spadziowy z Napękowa i twaróg produkowany przez Gminną Spółdzielnię Mleczarską z Pierzchnicy.

„Perty” przyznawane są produktom, które spełniają najwyższe normy jakościowe i smakowe oraz produkowane są w naturalny sposób, zgodnie z tradycyjnymi procedurami. Produkty, które reprezentowały nasze województwo wybrano w czerwcu w Tokarni podczas pikniku „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów”.

Okazało się, że wszystkie wybrane – Szyńka Dyszka, Miód Napękowski i Twaróg z GSM Pierzchnica zostały docenione również w Poznaniu i zostały uhonorowane „Perłami”.

- Kiedy ktoś kupuje u mnie kilogram wędliny, to ma pewność, że zjadł kilogram mięsa, u innych producentów często z kilograma mięsa „wycią-

ga się” nawet 3 kg wyrobów – mówi o swoich produktach **Zdzisław Nowak**, producent Szynki „Dyszki”.

Jurorzy docenili innowacyjność i wyjątkowy smak twa-

rogów, produkowanych przez Gminną Spółdzielnię Mleczarską w Pierzchnicy - Jesteśmy jednym z pierwszych zakładów, który spełnił unijne wymogi jakości. Klienci szczególnie lu-

biają nasz twarożek oraz chudy twaróg z ziołami. Jako pierwsi wprowadziliśmy również twaróg z probiotykami – mówi o swoich produktach **Piotr Dąbrowski**, prezes spółdzielni.

Do gustu przypadł również wyjątkowy smak „Miodu Napękowskiego” nektarowo spadziowego. W gospodarskie państwa Bęben z Napękowa produkowane są również nalewki miodowe, pyłki kwiatowe, propolis, można też nabyć pomadki miodowe. Ule rozmieszczone są w kilku miejscach odległych od siebie, dzięki temu zbierane są różne odmiany miodów.

Łącznie nagrody „Perły” przyznano 35 produktom z całej Polski.

M.C.

Konkurs „Mój region w Unii Europejskiej”

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach zaprasza publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe i gimnazja z terenu województwa świętokrzyskiego do udziału w konkursie „Mój region w Unii Europejskiej”. Konkurs dotyczy opracowania autorskiego scenariusza lekcji z zakresu edukacji europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem informacji na temat korzyści, jakie przynosi realizacja projektów unijnych dla lokalnej społeczności.

Prace należy nadsyłać **do dnia 15 listopada 2013 r.** Laureaci konkursu otrzymają nagrody rzeczowe w postaci kompletu multimedialnych geograficznych i historycznych atlasów świata do wykorzystania na lekcjach przyrody, geografii i historii. Więcej na www.sejmik.kielce.pl w zakładce Konkursy.

**Zwieńczenie obchodów
150. rocznicy
powstania styczniowego
Święty Krzyż,
15 września 2013 r.**

